

Universitetet i Bergen

Uttak 09.10.2012

Nyhet fra 13.04.2007

Nyhetsklipp

Norske kvinner har mest smerte

 Dagbladet

13.04.2007

2

Norske kvinner har mest smerte

Dagbladet. Publisert på trykk 13.04.2007.

Marianne Moseng. Seksjon: HELSE.

Side: 23.

Del: 1.

Norge på smertetoppen Kan skyldes klima og gener Nordmenn har mer smerter i muskler og ledd enn folk i de øvrige nordiske landene. Mest smerte opplever norske kvinner. Men smerteforskere avviser at vi er et land av sytere.

- Kroniske smerter kan føre til betydelig nedsatt livskvalitet, understreker leder av Norsk smerteforening, professor Harald Breivik ved Rikshospitalet.

Mer enn seks av ti nordmenn opplever å ha vondt i muskler eller ledd ifølge en ny undersøkelse Norstat har gjennomført i de nordiske landene. Nordmenn ligger med det på smertetoppen i Norden før Danmark, Sverige og Finland.

Muskel- og skjelettlidelser er den desidert største årsaken til sykefravær her i landet.

At mange nordmenn plages av smerte, kommer også fram i andre studier. I en stor europeiske smertestudie som tidligere er publisert i European Journal of Pain, rapporterte hele 30 prosent - nær en av tre nordmenn - om sterke, kroniske smerter. Gjennomsnitt for Europa var 20 prosent.

Årsaken til at nordmenn opplever mer smerte, vet forskerne ikke helt. Klima kan være en del av forklaringen, gener en annen, påpeker Breivik som er en av dem som sto bak den europeiske undersøkelsen «Survey of chronic pain in Europe». - Klager vi mer i Norge?

- Hvis det i et samfunn er stor forventning om ikke å ha smerte og folk har mulighet til å oppsøke lege for å få hjelp som her i Norge, kan det medvirke til at mange nordmenn rapporterer om smerte. Samtidig vet vi at mange opplever smerte så voldsomt at det er invalidiserende, sier Breivik.

Har mer smerte

At kvinner opplever mer smerte enn menn, er også tidligere godt dokumentert.

- Alle studier viser at kvinner opplever mest smerte etter operasjon, etter skader og har mest kroniske smerter. Kvinner er kanskje også flinkere til å kjenne smerte og ta hensyn til det, mener Breivik.

At kvinner kan ha mer muskel- og skjelettplager enn menn, er også noe professor Grethe S. Tell, direktør for forsknings- og utviklingsavdelingen i Helse Bergen, viser til.

Tell var prosjektleder for Helseundersøkelsen i Hordaland 97-99 (HUSK). Og i denne helseundersøkelsen var det flere kvinner enn menn som oppga at de hadde muskel- og skjelettplager. 39 prosent av de spurte mennene hadde vært plaget med smerter eller stivhet i muskler og ledd i minst tre måneder sammenhengende det siste året. Hele 49 prosent av kvinnene svarte det samme.

Kvinner oppsøker også helsevesenet i langt større grad enn menn.

- Kvinner har lettere for å søke legehjelp, og denne tendensen forsterkes i behandlingsapparatet, sier Audun Stubhaug, seksjonsoverlege ved Rikshospitalet og professor ved Høgskolen i Oslo.

- Men, legger han til. - Selv om gjentatte studier av kronisk smerte viser en klar kjønnsforskjell, er variasjonen innad i hvert kjønn større enn mellom kjønnene.

Gener betyr mye

- Genene våre har betydning for hvor mye smerte vi opplever? - Gener betyr mer for vår følsomhet for smerte enn hva vi tidligere har trodd, understreker Stubhaug som sammen med psykolog og doktorgradsstipendiat Christopher Sivert Nielsen ved Folkehelseinstituttet nylig

har gjennomført en større studie av genetiske forskjeller i smertefølsomhet.

Studien påviser at forskjellige typer gener har betydning for forskjellige typer smerte. Følsomhet for smerte varierer stort. Noen tåler lite, andre mer. Ved noen typer smertefølsomhet vil det være større risiko for å utvikle kroniske smerter.

Til høsten skal Stubhaug i samarbeid med Nielsen og

Universitetet i Tromsø i gang med en ny stor smertestudie der de skal undersøke smertefølsomheten til rundt ti prosent av befolkningen i Tromsø.

- Kunnskap om hvilken rolle gener spiller når det gjelder smerte, vil blant annet kunne gi en

mulighet til å plukke ut pasienter med spesiell risiko for kroniske plager. Da må vi vite hvordan plukke ut disse pasientene og hvordan behandle disse. Det er behov for en sterkere satsing på smerteforskning, mener Stubhaug.

Bildetekst: PROFESSOR: Harald Breivik. PROFESSOR: Audun Stubhaug. EN HVERDAG MED SMERTER: Kvinner har mest kroniske smerter, opplever mest smerte etter operasjon og etter skade. Mange har så store kroniske smerter at livskvaliteten er betydelig nedsatt. Foto: Ole C. H. Thomassen

© Dagbladet